

הכנסת השביעית
מושב ראשון

פרוטוקול מס' 54

מישיבת ועדה הכנסת
יום א' י"א בתשרי תשל"ל - 11.10.70. שעה 15.00

נכחו:

חברי הוועדה: י. ישעיהו-שרעבי - היו"ר
א. מנקורדיון
ס. ביבי
ס. ברעם
ש. י. גרוס
י. נחושטן
ס. נסים
צ. צימרמן

מזמנים: ז. שר - משרד המשפטים

מזכירת הוועדה: ס. ברמי

רשמה: צ. סטרן

סדר היום: חיקון לחקנות הכנסת - סרק הצעות לסדר-היום/נוסח לוועדה.

היו"ר י. ישעיהו: אני פותח את הישיבה.

תיקון לתקנות הכנסת - פרק הצעות לסדר היום

בסעיף 71 (ג) רצוי שבמקום "בשיעור זמן של 30 דקות" יבוא "בשיעור זמן שלא יעלה על 30 דקות" וזאת כדי שתהא אחידות עם סעיף קטן (א). הוא הדין לגבי "בשעור זמן של 10 דקות באותו סעיף".

ז. שר:

בסעיף 71 ובמקום "רשאי חבר אחד מחברי הכנסת צריך לבוא" רשאי חבר אחד מחברי הכנסת, כי את שמו על כך שרק אחד מחברי הכנסת יכול להציע זאת.

י. נחושתי:

נכתוב: "רשאי אחד מחברי הכנסת".

היו"ר י. ישעיהו:

נחבל.

י. נחושתי:

בקטע שיבוא אחרי סעיף 71 ובמקום "חבר הכנסת הפגיע דעתו" יש לכתוב "חבר הכנסת המציע הצעתו ובמקום "לבקש להביע דעתו" צריך לבוא "רשאי לנסק הצעתו".

מ. ברעם:

אינני חושב שהזמן של 5 דקות המוקצב בסעיף 71 לחבר הכנסת המציע להעביר את ההצעה לוועדה או להוריד אותה מסדר היום - במקרה שהממשלה לא התייחסה להצעה - הוא זמן מספיק ייתכן שלחבר הממשלה יש יותר זכויות במדלמנט מאשר לחבר-כנסת רגיל, אך אם נתנו לחבר ממשלה זמן של 30 דקות אמר לחת לחבר-הכנסת זמן של 20 דקות. אי אפשר להכניס את חבר-הכנסת למיטת סדום. לפי המירוש של סעיף זה יוצא שגם חבר-כנסת המשיב להצעה לסדר-היום לא יוכל להשיב יותר מ-5 דקות.

היו"ר י. ישעיהו:

5 דקות זה באמת זמן מצומצם מאד לחבר-כנסת הטוע שלא לכלול הצעה בסדר היום. יש להקציב לו זמן של 10 דקות, אך לא יותר.

מ. ברעם:

כדונתי רק למקרה שהממשלה אינה מסכימה להשיב להצעה, שאז הזמן שיש להקציב לחבר-הכנסת המשיב צריך לדעתי להיות קצת פחות מזמנו של חבר הממשלה, אך לא הרבה פחות. לא 30 דקות, אך לפחות 15-20 דקות.

היו"ר י. ישעיהו:

ההגיון בהקצבת 30 דקות לחבר הממשלה המציע שהנוו לא ייכלל בסדר היום הוא בכך שעליו לפרוש בפני הכנסת את כל העניין והחומר שבידו כדי לשכנע את הכנסת שלא כדאי לכלול את ההצעה בסדר היום, אך כאשר חבר-כנסת מציע להוריד את ההצעה מסדר-היום מספיק לו 10 דקות. אני מסכים לכך ש-10 דקות יחולו על הרישה בלבד, כלומר כאשר חבר-הכנסת מציע להוריד את ההצעה מעל סדר היום. לגבי הצעת חבר-הכנסת להעב את ההצעה לדיון בוודעה - מספיקות 5 דקות.

מ. ברעם:

ניקח מקרה שהיושב-ראש אישר הצעה לסדר-היום, המציא אותה לממשלה והממשלה מוצאת מסוים מה שאין לה עניין להתערב בכך. במקרה כזה מונה היושב-ראש ליושב-ראש הנהלת הקואליציה ואומר לו: אתה או חבריך חשיבו על ההצעה. במקרה כזה יכול אתה להציע שידור בהצעה במליאה או שיעבירו את הדיון בהצעה לוועדה. צריך להיות ברור אם כן שרשאי אחד מחברי הכנסת להציע שידורו בכך במליאה או שיעבירו זאת לוועדה.

ז. שר:

בהעברה לוועדה דן החלק השני של אותו סעיף.

היו"ר י. ישעיהו:

כאשר חבר-כנסת מציע לדון בהצעה מסויימת אין צורך שחבר-כנסת אחד יבקש את רשות הדיבור ויציע גם כן לדון בהצעה. זה מיותר לחלוטין.

מ. ברעם:

יש בסעיף זה שתי סיטואציות וייתכן שצריך להפרי בין שתיהן.

כשהממשלה הודיעה ליושב-ראש שאין לה עניין להתער בנושא, רשאי אז חבר-כנסת לעלות על הדוכן ולהציע לכנסת להעביר את הנושא

ס. ברעם:

לוועדה. לרוגמה: חבר-הכנסת אורי אבנרי הגיש הצעה על ביטול מחלקת ההתיישבות בסוכנות היהודית ולממשלה היה ענין לא להשיב על כך. פנה אלי ראש הממשלה דאז, אשכול, וביקש ממני שאני אישית אשיב על ההצעה. פניתי לסוכנות וזו המציאה לי חומר שהספיק לרבע שעה לפחות.

אני יכול להבין שבמקרה כזה שחבר-כנסת עונה להצעה במקום הממשלה הוא רשאי להציע או להוריד אותה מסדר-היום או לכלול אותה בסדר-היום.

היו"ר י. ישעיהו: לכלול זאת בסדר-היום הוא לא צריך להציע.

ז. שר: המציע כבר העלה את ההצעה.

ס. ברעם: אני חושב שברגע שהממשלה מסתלקת, יש לחבר-הכנסת אותה רשות שיש לממשלה - זאת אומדן החקנון - והוא רשאי להציע לכנסת מה לעשות בהצעה. לא פחות מאשר חבר הממשלה. אני מציע שבמקרה כזה ינתנו לחבר-הכנסת 15 דקות.

היו"ר י. ישעיהו: יש פה אי הבנה. בנוהג עד עכשיו היה שחבר הממשלה דיבר וסיים בכך שהוא מציע שההצעה תיכלל בסדר-היום. הצעה כזו אינה נחוצה. הוא יכול להסביר את הענין וזכותו של השר בכל עת להסביר מה שהוא רוצה, אך אם הוא מתנגד להצעה לסדר-היום, הוא מקבל 30 דקות כדי להסביר לכנסת מדוע היא לא צריכה לקבל את ההצעה.

ז. שר: בשאר המקרים הוא ידבר 10 דקות.

היו"ר י. ישעיהו: כאשר חבר-הכנסת מציע להוריד את ההצעה מעל סדר-היום יקבל 10 דקות; אם הוא מציע להעביר לוועדה יקבל 5 דקות.

ז. שר: כדי להבהיר זאת צריך להוסיף בטעיף 71 ליב לאחר המלה הראשונה בשורה השלישית את הפיסקה הבאה: "שיעור הזמן שיינתן לחבר-הכנסת המציע כאמור לא יעלה על 10 דקות".

היו"ר י. ישעיהו: לגבי טעיף 71 ינתנו מסכמים איפוא על 10 דקות ו-5 דקות.

ס. ביבי: הנוסח של "שיעור זמן שלא יעלה על..." אינו נראה לי. בדרך כלל עוברים על הזמן ולפי נוסח זה ירגיש את עצמו כעברייין מי שיעשה זאת, כיוון שיש פה צו של "אל תעשה", שהוא קטיגוריי מאד. הייתי מציע שייכתב "שיעור זמן עד 10 דקות" שהוא נוסח גמיש יותר.

ההערה שהעיר קודם היושב-ראש לא ייטב עדיין את הבעיה שהעלה חבר-הכנסת ברעם, משום שכאשר מישהו מעלה נושא ורוצה שהוא יידון בכנסת יכול להיות מקרה שהרוב בכנסת רוצה להוריד את ההצעה מעל סדר-היום ולכן אם במקום שר בממשלה עולה חבר-הכנסת ורוצה להציע לכלול את ההצעה בסדר-היום צריך לתת לו את האפשרות לנסק מדוע יש לקבל אותה. מדוע אנחנו צריכים לקבל את הדעה שרק כאשר מציעים להוריד הצעה מעל סדר-היום צריך לנסק אותה? הרי זה כאילו אנחנו יוצאים מנקודת הנחה שהרוב בכנסת עשוי להכריע בעד קבלת ההצעה לסדר-היום, אבל אין זה תמיד כך. יכול גם להיות מקרה שחבר אופוזיציה מציע הצעה שהשר אינו רוצה להתייחס אליה מטעמים של מדיניותו ואילו לחבר הקואליציה נראית ההצעה.

ז. שר: אם היא נראית לו, יצביע בעדה.

ס. ביבי: אבל הוא יודע שחבריו בקואליציה מתנגדים לה.

ז. שר: הראשון שהציע בשביל מה הוא בא?

ס. ביבי: מדוע השר, כאשר הוא מקבל את ההצעה, צריך לנאום? כדי לחזק את ידי המציע.

ז. שר:

יש כיום מכשיר פשוט הרבה יותר: אם רוב חברי-
הכנסת רוצים שהנושא יידון, כי אז הנושא מועלה

מיד על סדר-היום.

ס. ביבי:

ואם עדיין הם מתחבטים ואינם יודעים?

היו"ר י. ישעיהו:

אם אנחנו רוצים להרחיב את הדיון בנושא זה עלינו
להכניס גם את האלמנט של תמיכה בהצעה לסדר-היום,
אבל אם איננו מכניסים אלמנט זה עלינו לצאת מהנחה שחזקה על חבר-הכנסת המציע
שהוא יודע מה הוא רוצה וינסק את נימוקיו. הכנסת או שחסימים או שלא חסימים.
שעוד מישהו יצטרך לנסק פעם נוספת מדוע יש להכניס את הנושא לסדר-היום -
דבר זה סיוח. דברי השר באים לשם הבהרה, לשם דיון בעובדות וכיוצא בזה,
אבל אין דרושה כלל הסכמתו של השר שהנושא יעלה לסדר-היום. הכנסת מחליטה.

ס. ביבי:

לפי הקטע שיבוא לאחר סעיף 71 יג יכול חבר-הממשלה
או חבר-הכנסת לפצל את תשובתו ולומר: תחילה אענה
על הצעה אחת ופעם אחרת על הצעה שניה. מדוע לנו לעשות זאת?

היו"ר י. ישעיהו:

בניח שיש ארבע הצעות לסדר-היום בענין הבצורת
והמציעים עולים בזה אחר זה. במקרה כזה יכול
השר או חבר-הכנסת לענות על ארבע ההצעות בבת אחת ולא לענות אחרי כל הצעה.
זה האילום של המצב הקיים. ייתכן שיש ארבע הצעות בענין הבצורת והצעה אחת,
שגם היא בתחום החקלאות, עוסקת בתכנון הלול. במקרה כזה יכול המסוצב להשיב
בבת אחת על ארבע ההצעות בענין הבצורת, ואילו על ההצעה בנוגע ללול - לחוד.

ס. ביבי:

הנוסח אם כן לא טוב.

ס. ברעם:

מוכרחים לומר ש-30 דקות זה הזמן המכסימלי אפילו
אם יש עשר הצעות לסדר-היום.

ס. ביבי:

אשר לסעיף שיבוא במקום סעיף 71 יד: מדוע על הכנסת
לעבוד כפול במקרה כזה? - אם אין מישהו המציע
שהנושא יעבור לוועדה לפני ההצבעה הראשונה, יכול חבר הכנסת לומר זאת מיד.
הכוונה הייתה, כאשר העליתי ענין זה בפעם הראשונה, לאפשר לחבר-הכנסת, כאשר
הוא עולה על הבמה ונואם, לומר בסוף דבריו שהוא מציע להעביר נושא זה
לוועדה. מדוע לא לאפשר לו זאת?

היו"ר י. ישעיהו:

בכך אתה שולל מחבר-כנסת אחר לקום ולהציע להעביר
את הנושא לוועדה ודבר זה שולל מן הדיון את גיוונו.

ז. שר:

יהיה זה מגוחך אם המציע את ההצעה לסדר-היום,
המבקש שהכנסת תדון בהצעתו, יאמר בסוף דבריו כי
אם אין ברירה הוא מוכן שהנושא יידון בוועדה. בכך אנחנו מכניסים את חברי
הכנסת לדפייטיזם.

היו"ר י. ישעיהו:

לדעתי הוא צריך לומר זאת סמוך להצבעה.

י. בחושן:

כתוב סמוך להחלטת הכנסת. צריך לדעת אם הכוונה
לסמוך לאחר ההצבעה או סמוך לפנייה.

ז. שר:

צריך לכתוב: בין לפני ובין אחרי.

היו"ר י. ישעיהו:

ובין אחרי אפשר לפרש שהכוונה היא גם להרבה זמן
אחרי ההצבעה.

ז. שר:

אפשר לכתוב: סמוך לפני או מיד אחרי.

צ. צימרמן:

כדי לחסוך מעצמנו תסבוכת אני מציע שבסעיף 71 יב
בשורה האחרונה במקום "לא יעלה על 5 דקות" יבוא
"לא יעלה על 10 דקות" וזאת כדי שתהא סטנדרטיזציה, בהתחשב בנימוקים של חבר-
הכנסת ברעם. אם הממשלה אינה מציעה דבר וחבר-הכנסת בא להציע להעביר את הנושא
לוועדה ייתכן שמספיקות לו 5 דקות, כי הוא בא לתמוך בהצעת המציע, אבל כשהוא

ז. ציטרמן:

וצייע להוריד את ההצעה מעל סדר-היום הוא צריך לבקש מדוע יש להוריד אותה ואז נחוצות לו 10 דקות. במקום שנקבע למקרה אחד 5 דקות ולשני 10 דקות ונטיב שנעשה הסדר אחיד של 10 דקות ונקל בכך על עצמנו.

ז. ציטרמן: לפי הנוהג הקיים בחקנון הזמן הוא 5 דקות.

ז. ציטרמן:

אף אחד אינו מסתפק ב-5 דקות, מדוע אם כן להעמיד את היושב-ראש בסכב לא נוח? יהיה זה הרבה יותר נוח אם נאמר שבכל המקרים האלה הזמן הוא 10 דקות, פרט ל-30 הדקות הניתנות לשר.

לגבי הקטע שיבוא לאחר סעיף 71: מן הסעיף ושחמס כי הכלל הוא שעונים על כל הצעה בנספד וחבר-הכנסת הרוצה לענות על הצעות במספר אחד רשאי לבקש זאת. בענין זה אני רוצה להגן על הכנסת מפני זטרדה מיותרת, שמישהו מחברי הכנסת יעלה ארבע פעמים ויענה על ארבע הצעות, ולכן אני מציע כי כאשר כל הנושאים דומים ומחומם שווה יהיהם חבר-הכנסת כל ההצעות בבת אחת. זה צריך להיות הכלל, כי יש להניח שלאותו חבר-הכנסת לא יכולות להיות ארבע דעות לגבי ארבע הצעות שמהותן שווה. אם יש ארבע הצעות באותו נושא, באותה מהות, מדוע צריך לעלות חבר-הכנסת ארבע פעמים ולדבר? הכלל איטוא צריך להיות: אם נושא ההצעות אחיד ולכולן מהות אחת צריך חבר-הכנסת להתייחס לכל ההצעות במאוחד. הוא יכול לבקש רשות כדי להציע את הצעתו על זלק מן ההצעות או על כל אחת בנספד או על קבוצות, קבוצות. לדוגמה: על שלוש הצעות בבת אחת ועל אחת לחוד.

ז. ציטרמן: כלומר אחת חולק אל המלה רשאי.

ז. ציטרמן: כן. זה צריך להיות הכלל.

ז. ציטרמן: מהותית מה יהיה ההבדל בין הצעתך לבין מה שמוצע כאן?

ז. ציטרמן: בהצעה אני מגן על הכנסת מפני הזטרדה. אם יש ארבע הצעות על ביטוח בריאות ממלכתי; אותו נושא, אותה מהות, אך בסגנון אחר, יוצא לפי הכתוב כאן שיכול חבר-הכנסת להתייחס לכל הצעה לחוד. אם אלה חברי-כנסת שונים - ניחא, אבל יכול גם חבר-כנסת אחד עלות ארבע פעמים, לפי סדר ההצעות, ולדבר.

ז. ציטרמן: ואם הוא יבקש מן היושב-ראש לעשות זאת?

ז. ציטרמן: במקרה כזה ישאל אותו היושב-ראש מדוע הוא רוצה לבקש בנספד; מה יש לו לומר ארבע פעמים, אך אם החקנון כבר סתיר זאת יחמלא נותן לו את הסמכות לכך.

ז. ציטרמן: במציאות זה כמעט אותו הדבר, כי אם חבר-כנסת רשאי לבקש, הוא יבקש.

ז. ציטרמן: אם הוא רשאי לבקש יש להניח שהוא לא יעשה את עצמו סנוחך ויעלה ארבע פעמים כדי לדבר על ארבע הצעות.

אשר לסעיף שיבוא במקום סעיף 71: אני תומך באפשרות הניתנת למציע ההצעה להציע להעביר זאת לוועדה במקרה שהצעתו נדחתה ואין מישהו אחר שקם ומציע להעביר זאת לוועדה, אבל נראה לי שיש לעשות את הדבר בצורה זאת שהמציע רשאי לבקש מיד ומראש, באופן אלטרנטיבי, כי במידה שלא תתקבל ההצעה לדון בנושא במליאה, יועבר הנושא לדיון בוועדה. אפילו הוא, באופן אלטרנטיבי, מציע זאת, מותר גם לחבר-כנסת לקום ולהציע להעביר את הנושא לוועדה.

ז. ציטרמן:

נראה לי שהולכים לעשות כאן מהפכה שלמה במוסד הקרוי הצעות לסדר-היום. קודם כל רוצים להוציא באופן אלגנטי את הממשלה מן המסחק: כשהממשלה רוצה היא עונה; כשאינה רוצה - אינה עונה. אני מחננד שיקלו על הממשלה בענין זה.

האם אחה יכול לחייב אותה?

א. אנקורינין:

ש.י. גרום: כן. אני יכול לחייב אותה שתענה על הצעה לסדר היום של הכנסת. אחרת אנחנו מורידים את ערך ההצעות לסדר-היום ומרוקנים אותן מתוכן. הממשלה תמיד תאמר שהיא איננה רוצה. בניח שהממשלה רוצה לזלזל בחבר-הכנסת בגין. היא יכולה לעשות זאת על ידי כך שתאמר שהיא אינה עונה להצעה לסדר-היום שהגיש חבר-הכנסת בגין. אנחנו נוחנים אפשרות לממשלה להתחמק מלענות על הצעות לסדר-היום. מדוע צריך לתת לה אפשרות כזאת? אם הממשלה אינה יכולה לענות או שהשר אינו יכול לענות אפשר להסמיך, במקרים יוצאים מן הכלל, אחד מחברי-הכנסת שיענה, אבל אי אפשר לכתוב מלכתחילה שהממשלה יכולה לומר כי אין לה ענין בהצעה. הסדר כזה מסוכן מאד לכל הנושא הקרוי הצעות לסדר-היום ואני מתנגד לו בתוקף.

אשר לסעיף 71 ליב: בסעיף זה אנחנו הולכים ליצוא אנדרלמוסיה שלמה; חברי-הכנסת ילכו למזכירות הכנסת לשאול אם הממשלה רוצה לענות או לא, ומכיוון שכל חבר-כנסת יכול לענות תתחיל התחרות פרועה בין חברי-הכנסת.

יתר על כן, כתוב: רשאי להציע שהנושא המוצג ייכלל בסדר-היום, ומה אם הוא רוצה להציע שכן ייכלל?

י. גחושתי: זאת כבר הציע המציע.

ש.י. גרום: השר יכול לומר שהוא מסכים לדון והוא יכול להצ להסיר את ההצעה. מדוע חבר-הכנסת אינו יכול להציע שהנושא ייכלל בסדר היום כפי שעושה השר?

לסעיף הראשון אני מתנגד בכל תוקף.

הינר י. ישעיהו: זה המצב הקיים גם כיום.

ש.י. גרום: הסעיף הראשון איננו בתקנון של היום.

הינר י. ישעיהו: רק הנוסח שונה.

ש.י. גרום: אני מתנגד לו. יש לחייב את הממשלה להשיב על הצעות לסדר-היום.

ז. שר: יש הצעות לסדר-היום שאינן מענינה של הממשלה. היתה הצעה לסדר-היום בדבר נוכחות חברי-הכנסת בכנסת. מה זה ענינה של הממשלה?

ש.י. גרום: אתה מביא דוגמה אחת מני אלף, אבל יש מאה מקרי שהם כן מענינה של הממשלה.

ז. שר: הממשלה למשל מעונינת, כמו כל חבר-כנסת, שיהיה ישוב בחרמון, אבל היא נמצאת במצב כזה שהיא עצ אינה יכולה להתייחס לנושא זה, למרות שהיתה משיבה בוודאי באהדה לכל חבר-כ האומר שטוב שיהיה שם שלטון ישראלי. האם אפשר לחייב את הממשלה להשיב? אם חבר-כנסת עונה זה ענין פנימי.

הינר י. ישעיהו: חבר-כנסת מבקש שהכנסת תדון בנושא פלוגי. אם הכנסת רוצה היא דנה, אם איננה רוצה - איננה דנה. מה הממשלה אינה ממלאת אלא תפקיד של ביאור והסברה; אם יש לה סיבה להתנגד היא מתנגדת, ואם אין לה סיבה היא לא צריכה להתנגד.

י. גחושתי: יש כמה נושאים שבהסכמים הקואליציוניים נשארו פתוחים, כמו נושאים של דת ומצפון. מה למשל צריכה הממשלה להשיב בענין עונש המוות כאשר בה עצמה יש דעות לכאן ולכאן והיא עצמה, בתוקף הסכם קואליציוני, אינה רוצה להכריע?

ש.י. גרום: אמרתי שבמקרים מסויימים היא יכולה להסמיך חבו כנסת לענות.

שלוחו של אדם כמותו.

ג. שר:

י. בחוקתנו:

אני חושב שאין להייב את המטלה. בנושאים
חשובים, שבהם רוקט חושש חבר-הכנסת גרוס
יזלזלו במציעים, העשה המטלה שנימה אם לא תנקוט עתה. שום מטלה אינה
יכולה להרשות זאת לעצמה, כי שכרה ייצא בהסדרה. רוקט מכך אין לפחד
ותרמיה: עשרים שנה לא היה הקנה כזו ולא זלזלו. לא האיש מה החשוב אלא
הנושא. המטלה עצמה צריכה להחליט באיזה נושא היא צריכה להביא דעה ובאיזה
לא.

ז. גרמ:

ברוב רובם של המקרים היה תשובה של סר.

ג. שר:

כך יהיה גם להבא.

היו"ר י. ישעיהו:

נוסח זה של פסקנה אינו משנה את הנוהג הקיים.

י. בחוקתנו:

בקטע שיבוא אחרי סעיף 71 יב כתוב "וכן חבר הכנסת
המביע דעתו לפי סעיף 71 לבי לבקש להביע דעתו וצריך
להיות" וכן חבר המביע הצעתו לפי סעיף 71 לבקש לנסק הצעתו פשוט שבסעיף
71 לבי מדובר על הצעה שרשמי חבר הכנסת להביע ולא מדובר על הצעה דעה.

ה. ביבי:

אפשר לכתוב "לבקש להביע".

ז. שר:

אין זו השרב לבזמן של ענין. הוא לא משיב, אלא
מביע את דעתו אם צריך לרון בנושא או לא. מסיבה
זו ביטלנו את המלה "תשובה" שכתבנו בשיוטות הקודמות.

י. בחוקתנו:

הרישה של סעיף 71 פנוסחה בצורה מסודרבלה ופשתפע
מסנה כי מדובר רק במקרה שיש מספר חברי כנסת להצעה
אחת, בעוד שבאופן מורמלי, סכני, פרקטי יכול להיות שהחיינה בכנסת כמה הצעות;
אחת לרון בהצעה במליאה הכנסת; שניה - להסיר את ההצעה מסדר-היום; שלישיית -
להעביר את ההצעה לוועדה.

ז. שר:

יש רק שתיים ומדובר על כל הקבוצה.

י. בחוקתנו:

בסעיף 71 לבי מדובר על שתי הצעות ואילו בסעיף 71
מדובר על אחת ההצעות, בעוד שיכול להיות מקרה
שכמה חברי-כנסת יהיו בעד חסרת ההצעה מסדר-היום וכמה בעד העברתה לוועדה.

ז. שר:

"לפי סדר הגשת בקשותיהם" מראה שלכולם יש זכות
אחד מהם - הראשון מביין מנישי הבקשות - ישיב,
להשיב בעוד שהמגמה היא שרק
לא כולם.

ז. שר:

במקום "לפי סדר הגשת בקשותיהם" נכתוב "לפי
שהגיש בקשתו ראשונה".

י. בחוקתנו:

גם את המסך המספס יש לשנות.

ז. שר:

נכתוב "הינתן רשות ההנפקה לפי שעינו מסיעתו של
בעל ההצעה והגיש את בקשתו ראשונה".

י. בחוקתנו:

נוסח זה מצויין.

ז. צימרמן:

אני מביע לחשאיך את הנוסח הכתוב כאן, כי אם אנחנו
אומרים ראשון יכול להיות שיש במקרה שהראשון
סדר הרי שאם הראשון איננו הולכים לפי הסדר.

היו"ר י. ישעיהו:

גם לפי דעתי הנוסח הנזכר אינו משיב בקום לספק.

פ. ברעם:

הערה עקרונית לחבר-הכנסת גרוס: הנוהג לנבי המטלה
קיים גם עכשיו בתקנון. גם עכשיו לא כתוב בתקנון
שחובה על המטלה לענות על הצעות לסדר-היום, על פי נסיוני אני יודע שהחבר-
כנסת בהגישו הצעה לסדר-היום רוצה להביע כלפי דעה הציבור שהוא, חבר-כנסת פלוצי.

ט. ברעם:

מביא לכנסת איזו בעיה העומדת על סדר-היום מבחינה ציבורית והוא דואג לעניין. יחד עם זאת הוא רוצה להביא את הממשלה לעיסוק עם בנושא. אתה העלית נימוק, אך אין להעלות על הדעת שהממשלה כל כך בנקל תרצה לוותר על זכותה להביע את דעתה. אם היא מחליטה לא להשיב, במקרה של הדוגמה שהבאת על חבר-הכנסת בגין, הרי שהיא העמוד בסני מצב שדעת חבר-הכנסת הובעה ואילו דעתה לא. עובדה שעד כה זה לא קרה. נראה לי שדווקא תקנה זו יכולה להביא לידי כך שהממשלה תתייחס ביתר רצינות להצעה לסדר היום, כי אם יש לה עניין היא תענה עליה, אם אין לה עניין לא תענה.

אני תומך ברעיון של חבר-הכנסת צימרמן לגבי הקטע שיבוא לאחר סעיף 71ג, ואני מציע שייהיה כתוב: "היו מספר הצעות באותו נושא, שמתחן שוה, רשמי יושב-ראש הישיבה לקבוע, הן לגבי חבר הממשלה והן לגבי חבר-הכנסת המציע לסי סעיף 71ג, אם ישיב במעמד אחד על ההצעות כולן או על מקצתם. זו צריכה להיות הפרוגטיבה של היושב-ראש.

אני מציע מסכים עם הצעתו של חבר-הכנסת צימרמן לגבי סטנדרטיזציה של 10 דקות בסעיף 71ג. יש כאן שני דברים נפרדים. 10 דקות פיועדות לחבר-כנסת המציע שההצעה לא תיכלל בסדר-היום, שעה שהממשלה מאיזה טעם שהוא, החליטה שאינה רוצה להתערב בעניין. נניח שחבר-כנסת מציע הצעה חנוגעת לעבודתה של הכנסת ושבתם לממשלה אין בכך עניין. במקרה כזה צריך שייהיה זמן לחבר-הכנסת להסביר מדוע צריך להוריד זאת מסדר-היום ודרושות לו 10 דקות, אבל במקרה שההצעה הוטברה על ידי חבר-הכנסת המציע לדון בה במליאה וחבר הממשלה מציע להוריד זאת מסדר היום ואחד מחברי הכנסת רוצה בכל זאת, לאחר שהעניינים הובררו, להביא נימוק נוסף בעד העברת ההצעה לוועדה - במקרה כזה מסטיקות לו 5 דקות.

מ. בניני:

לגבי הקטע שיבוא לאחר סעיף 71ג: אני מסכים לתוכנו, אבל בקומו צריך הסעיף להיות מנוסח כך: "במעמד אחד על ההצעות כולן ביחד או בנפרד, כי מן הנוסח הסונה לפנינו מסתם שאם הוא רשמי לענות על ההצעות כולן או על חלק מהן, הרי כאילו על חלק אחר מהן הוא רשמי שלא לענות, בעוד שהכוונה היא שיביע דעתו או על כולן ביחד או על כולן בנפרד.

ט. ברעם:

יש בישראל שר הטוען שאיננו רוצה להסיר הצעות מסדר היום וזו זכותו. נניח שתהיינה חמש הצעות לסדר-היום: ארבע של סיעות מקובלות ואחת של רק"ח. מדוע אני צריך לחייב אותו שר, שיש לו עמדה עקרונית מסויימת, שייעביר את ההצעה של רק"ח? לכן אני בא ואומר: אם לא נוח לו להסיר את ההצעה של רק"ח יבקש מחבר-כנסת מסוייני שיוריד את ההצעה.

מ. בניני:

אני מציע בא לבטל מגמה זו. אני בא להבהיר שהכוונה בסעיף זה, לדעתי, היא לגישה של השר, ביחד או בנפרד, אם איננו רוצים להביע דעתו על אחת מן ההצעות צריך לקבוע מראש שאינו מתכוון להביע דעתו בנושא זה, אבל כאן הכוונה שיביע דעתו או על כל ההצעות ביחד או על כל הצעה בנפרד. אם למשל יש שלוש הצעות והוא רוצה לענות על שתיים ביחד ועל אחת לחוד, דבר זה ניתן לו כי זו מגמת הסעיף, אבל אם הוא לא רוצה להתייחס אל אחת מן ההצעות, דבר זה צריך לדעת מראש.

מ. גמלי:

בקשר להערתו של חבר-הכנסת גרוס: מבחינת מעמדו של בית המחוקקים חשוב לדעתי שלא לחייב בשום פנים את הממשלה להשיב על הצעות לסדר-היום. אם תהא בתקנון הכנסת הוראה האומרת שעל כל אמטרות של דיון בכנסת חייבת לבוא תגובה של הממשלה יצא מכך כאילו על פי הממשלה ישק כל דבר וכאילו הכנסת אינה בת חורין לתחליט אם לדון או לא לדון באיזה נושא, אלא אם הביעה הממשלה דעתה. מבחינה פרלמנטרית אני רואה בכך מסול ואני מעדיף שלא לחייב את חברי הממשלה לענות, למרות שלטעמים יכולות להיות תוסעות לא רצויות, ובזה צורך חבר-הכנסת גרוס.

לגבי סעיף 71א: הביטויים "בדיון" ו"פתח" המוסיעים בסעיף קטן (א) אינם מתאימים לטרק זה. קודם כל אין כאן דיון. שנית - לא מותרים. צריך לכתוב: "חבר הכנסת המציע את הצעתו ינסק את הצעתו הנוסח הנוכחי טעון שינוי."

מ. נסיים:

לגבי סעיף 71ל: צריך לשים לב שסעיף זה נשען כולו על מקרה שהממשלה איננה מחווה דעה.

ז. שר: לא, רק החצי הראשון. נחלק סעיף זה לשניים.

מ. נסיים:

גם אם החלק אחרו לשניים אין זה מספיק, כל זמן ששני חלקים אלה יהיו בסעיף 71ל. כאשר קוראים סעיף זה, גם אם יהיה מחולק, משמעותו היא שזכותו של חבר-כנסת להציע העברת נושא לוועדה קיימת-דין כאשר הממשלה אינה מחווה דעה, אבל אם הממשלה מחווה דעה ומציעה להוריד את ההצעה מעל סדר היום, נשללת כל אפשרות להציע להעביר את הנושא לוועדה.

ז. שר:

אלה יהיו שני סעיפים נפרדים.

מ. נסיים:

אם נחלק סעיף זה לשני סעיפים נפרדים יופג החשש שלי, אך גם אז אנקש שייכתב: הביעה הממשלה דעתה בעד הורדה מסדר-היום, ושאי אחד מחברי הכנסת להציע שהנושא המוצע יידון בוועדה.

באותו סעיף נאמר ברישה: "רשאי אחד מחברי הכנסת כלומר אחד מחברי הכנסת ויכול להיות גם מאותה סיעה. לא נאמר שלא מסיעתו. עלינו להחליט החלטה עקרונית אם חבר-כנסת מאותה סיעה רשאי או לא רשאי. אם אנחנו מחליטים שרשאי להציע הורדה מסדר-היום, אני מסכים לנוסח הזה, אבל אם אנחנו לא רוצים בכך, צריך לכתוב: שלא מסיעתו."

היו"ר י. ישעיהו:

באופן מעשי: האם כאשר חבר סיעת גח"ל יציע הצעה לסדר-היום יקום חבר אחר של סיעת גח"ל ויציע

להוריד אותה?

מ. נסיים:

לא הבעתי דעתי בעד אפשרות זו, אבל לפי הנוסח המופיע ברישה הפירוש הוא שגם חבר-כנסת מאותה סיעה יכול להציע הצעה נגדית: לא העברה לוועדה, אלא גם הורדה מסדר היום. עלינו להחליט אם אנחנו בעד זה או נגד זה. אי אפשר להשאיר זאת בספק. צריך שתהיה התאמה בין שני הנוסחים שבאותו סעיף, שלא יהיה כתוב פעם אחת אחד מחברי הכנסת ופעם שניה אחד מחברי הכנסת, בין מסיעתו של בעל ההצעה לסדר-היום ובין שאינו מסיעתו, כי אז אפשר לפרש שבמקום שלא כתוב בין מסיעתו סכוון הדבר לכל חברי הכנסת לבד מחברי הכנסת של אותה סיעה.

ז. שר:

בין מסיעתו של בעל ההצעה לסדר-היום ובין שאינו מסיעתו יימחק.

מ. נסיים:

לגבי הקטע שיבוא לאחר סעיף 71ל: יש כאן חוסר בהירות לא בגלל הנוסח אלא משום כך שלא גיבשנו בדיוק איזו מציאות אנחנו דוצים ליצור בענין זה. נכונ שבאשר יש הרבה הצעות דומות לא צריך שתהא הצעה ותשובה, הצעה ותשובה ורצוי שזה יהיה במעמד אחד.

היו"ר י. ישעיהו:

יושב-ראש הישיבה, נו במקום.

מ. נסיים:

אני מפפק אם מבחנה מעשית קיימת אפשרות לתת סמכות זו ליושב-ראש הישיבה. כתוב בסעיף 71ל יא יודיע על כך לממשלה. כלומר הענין מתוכנן שבוועת קודם, לפעמים ימים, אבל לא רגעים האם ייתכן אם כן שיושב-ראש הישיבה ישאל את השר?

ז. שר:

אבל הוא צריך לשמוע גם את המציע השני.

מ. נסיים:

בהתאם למה שהחלטנו בשבוע שעבר מוגשות ההצעות לסדר-היום עם הנסקות ועם קיצור הדברים. צריך

נסים:

הבדיל בענין זה את חבר הממשלה מחבר הכנסת. אפשר לתת זכות זו לחבר
ממשלה, אבל לגבי חבר-הכנסת מתעוררת שאלה. נניח שאני בעד זה שחמש מחוק
זים-עשרה הצעות יידונו במליאה ואילו השאר יורדו מסדר-היום. מה יהיה? -
ל כך אין חשובה.

יור י. ישעיהו:
נחאר לעצמנו מצב שיש שתי-עשרה הצעות לסדר-
היום ואתה רוצה להציע שרק אחת מהן תורד מסדר-
יום ואילו על שאר ההצעות אין הצעה להוריד מסדר-היום. במקרה כזה יצביעו
ת ההצעה שהצעת להוריד מסדר היום. בכלל אין חובה לנסק.

נסים: למה לא לנסק?

שר:
עומדת רק שאלה אחת והיא: האם היושב-ראש הוא
שיחליט שתהא הנסקה משותפת או המנסק? עד עכשיו
יתה דעה, שלפי דעתי היא הדעה היחידה היכולה להתקבל, שלמעשה הבחירה היא
ידי המשיב. כך דובר כל הזמן, וחבר-הכנסת ביבי הציע חיקון לנוסח שיבהיר
הבחירה היא בידי המשיב.

צימרמן:
אם יש ארבע הצעות לסדר-היום יכולים להיות
באופן תיאורתי שמונה מציעים. לגבי כל הצעה שניים:
חד המציע להעביר לוועדה ואחד המציע להסיר מסדר-היום. עם שמונה מציעים אינך
כול לעשות דבר, אבל אם קורה שאחד מציע לגבי כל ארבע ההצעות להוריד מסדר-
יום ואחד רוצה להציע לגבי כולן להעביר לוועדה - במקרה כזה אין צורך שלגבי
ל הצעה יעלה ויציע. במקרה כזה מכריע היושב-ראש ואומר: מאחר שארבע הצעות אלה
ומות במהותן ואתה מציע הצעה אחידה לגבי ארבעתן, תנסק בכת אחת לגבי ארבע
הצעות. לפי הנוסח המוצע הוא יכול לעלות ארבע פעמים. לכן אני תומך בהצעת
בר-הכנסת ברעם ואומר שהכלל צריך להיות כש אם נושא ההצעות הוא אחד ומהותן
ונה צריך חבר-הכנסת לענות על כולן במעמד אחד, אך הוא רשאי לבקש לענות
ליהן בנפרד והיושב-ראש יכריע.

אנקורי יון: אני רוצה להתייחס לשלושה דברים:

דבר ראשון - אין לחייב את הממשלה. חיוב הממשלה
ענות על הצעה לסדר-היום הוא דבר שחייבים לעשותו בחוק. אי אפשר לעשות זאת
תקצוץ הכנסת.

דבר שני: בשעתו הצעתי בוועדת המסנה שיהיה נוסח
אומר שהמציע יכול לגמור את הצעתו בכך שהוא מציע דיון במליאה או שאלטרנטיבית
וא מציע כי במקרה שהכנסת לא תסכים לכך שיהיה דיון במליאה יועבר הדיון בנושא
וועדה. בענין זה אני חמים דעים עם חבר-הכנסת צימרמן.

דבר שלישי: אנחנו שואפים לכך שההצעה לסדר-היום
הא מוסד שבו מאווררים שאלה והמציע שואף לכך שבשאלה זו יהיה דיון מלא בכנסת.
הוא לא יכול להשיג זאת הוא עובר לוועדה. לא ייתכן שהדיון על הצעה לסדר-
יום יהפוך לדיון עצמו, וזה מה שקורה אצלנו. יש מקרים בולטים, כמו בשבע
הצעות שהוגשו לגבי הטלביזיה או כמו בשמונה ההצעות שהוגשו בקשר לחוק הטיס,
מנצלים מוסד זה לא לעצבן שבטבילו הוא נוצר - אוורור. אילו היינו אומרים
פעם בשבוע ישמרו הצעה לסדר-היום היינו יכולים להיות יותר ליבראליים, אבל
אשר אנחנו נמצאים בלחץ של זמן ויודעים שמספר ההצעות לסדר-היום לא יקטן,
נחנו מוכרחים להסדיר את הדבר בצורה כזו שנוכל לעמוד במסגרת הזמן.

אני חמים דעים עם ההצעה שהמציע ידבר במסגרת
1 דקות. אינני חמים דעים עם זה שלמשיב מטעם הממשלה צריכות להינתן 30 דקות.
ראה לי שבמשך 20 דקות במסגרת הצעות לסדר-היום אפשר למנות את כל השאלה, אם
כל זאת רוצים 30 דקות הרי אני בדעה שהמסגרת צריכה להיות 10 דקות פלוס
3 דקות, ורק אם המציע אינו מציע אלטרנטיבית להעביר את הנושא לוועדה, שזו
ברירה שלו, רק אז אני מסכים שיהיה עוד מישהו שיכול להציע זאת ומספיקות לו
דקות.

לגבי מה שיבוא לאחר סעיף 71ג: אני בדעה שצריך
ומר במפורש שיושב-ראש הישיבה רשאי לחייב את המשיב לענות על כל השאלות הללו
בת אחת.

ס. ביבי: אינני יודע אם צריך ליצור קונפליקט בין יושב-ראש הישיבה לבין השר.

היג'ור י. ישעיהו: אני מסכים:

לפני סעיף 71א יבוא: בקטע זה מציע חבר-הכנסת גרוס לחייב את הממשלה להביע דעה על ההצעה.

ש. גרוס: אני מסכים שיהיה כתוב: "אשר יושב-ראש הכנסת הצעה לסדר-היום, יודיע על כך לממשלה. הממשלה תסמין אחד משריה להשיב על ההצעה תוך שבועיים". לעומת זאת בסעיף 71ב יבוא: "הודיעה הממשלה שאין ברצונה להביע דעה על הנושא המוצע בהצעה לסדר-היום ושאי אחד מחברי הכנסת להציע שהנושא המוצע לא ייכלל בסדר היום של הכנסת...".

היג'ור י. ישעיהו: אני מעמיד להצבעה את הצעת חבר-הכנסת גרוס.

ה צ ב ע ה

הוחלט: לדחות את הצעת חבר-הכנסת גרוס.

היג'ור י. ישעיהו: אני מעמיד להצבעה את הנוסח שלפנינו.

ה צ ב ע ה

הוחלט: לאשר את הנוסח המוצע.

סעיף 71א(א):

היג'ור י. ישעיהו: בהתאם להערת חבר-הכנסת נסים ניסח היועץ המשפטי את סעיף קטן (א) לאמור: "את ההצעה לסדר-היום יגיש חבר-הכנסת בעל ההצעה או חבר אחר מסיעתו בשיעור זמן שלא יעלה על 10 דקות".

י. נחושתי: במקום "יגיש" צריך לבוא "ינסק".

י. צימרמן: אני מציע לנסח את סעיף קטן (א) כך: "חבר הכנסת המציע את ההצעה לסדר-היום או חבר אחר מסיעתו רשאי לנסק את הצעתו בשיעור זמן שלא יעלה על 10 דקות".

ס. ביבי: אני מציע: "בשיעור זמן של 10 דקות".

היג'ור י. ישעיהו: אני מעמיד להצבעה את הצעת חבר-הכנסת ביבי.

ה צ ב ע ה

הוחלט: לדחות את ההצעה.

הוחלט: לאשר את סעיף 71א(א) בנוסח הבא:

"את ההצעה לסדר-היום ינסק חבר-הכנסת בעל ההצעה או חבר אחר מסיעתו בשיעור זמן שלא יעלה על 10 דקות".

סעיף 71א(ב):

אושר.

סעיף 71א(ג):

היג'ור י. ישעיהו: היתה הצעה לשיעור זמן של 20 דקות. אני מעמיד הצעה זו להצבעה.

ה צ ב ה

הוחלט: לקבל את ההצעה.

הוחלט: לאשר את סעיף 71א(ג) בכסוף לתיקונים הבאים:

1. במקום "בשיעור זמן של 30 דקות" יבוא "בשיעור זמן שלא יעלה על 20 דקות".
2. במקום "בשיעור זמן של 10 דקות" יבוא "בשיעור זמן שלא יעלה על 10 דקות".

סעיף 71ב:

צ. ציטרמן:

במקום שנעשה שני סעיפים נפרדים אני מציע שיהיה סעיף אחד שיאמר: "הציעה הממשלה להציע לא ביקשה להציע הצעה בנושא המוצע, רשאי חבר-הכנסת להציע הצעה אחרת".

היו"ר י. ישעיהו:

לפי הצעת היועץ הקטפטי יחולק הסעיף זה לשני סעיפים: האחד - לא ביקשה הממשלה להביע דעה בנושא המוצע בהצעה לסדר-היום רשאי אחד מחברי הכנסת להציע שהנושא המוצע לא יכלול בסדר היום של הכנסת. שיעור הזמן שיינתן לחבר הכנסת המציע כאמור לא יעלה על 10 דקות.

השני - בין אם הציעה הממשלה ובין אם לא הציעו רשאי אחד מחברי הכנסת להציע שהנושא המוצע יידון בוועדה בשיעור זמן שלא יעלה על 5 דקות.

את המלים "בין מסיעתו של בעל ההצעה לסדר-היום ובין שאינו מסיעתו" אנחנו מוחקים.

צ. ציטרמן:

אחרי סעיף קטן (ג) בסעיף 71א יכול לבוא סעיף האומר שיכול חבר-הכנסת להציע שהנושא יעבור לוועדה ובסעיף 71ב נתייחס רק למקרה שהממשלה לא ביקשה להתייחס כלל. כן אני מציע לסדר את המיקום.

הוחלט: לחלק את סעיף 71ב לשני סעיפים: בנוסח הבא:

לא ביקשה הממשלה להביע דעה בנושא המוצע בהצעה לסדר-היום רשאי אחד מחברי הכנסת להציע שהנושא המוצע לא יכלול בסדר היום של הכנסת. שיעור הזמן שיינתן לחבר-הכנסת המציע כאמור לא יעלה על 10 דקות.
דעה
בין אם הביעה הממשלה ובין אם לא הביעה רשאי אחד מחברי הכנסת להציע שהנושא המוצע יידון בוועדה בשיעור זמן שלא יעלה על 5 דקות.

סעיף 71ג:

אוסר.

אחרי סעיף 71ג יבוא:

היו"ר י. ישעיהו:

אנחנו יוצאים מהנחה שחבר הממשלה וחבר הכנסת רי לבקש והיושב-ראש רשאי לקבוע.

מ. גמלי:

אם שניהם רשאים, מי מכריע?

היו"ר י. ישעיהו:

נאמר שחבר-הכנסת וחבר הממשלה רשאים לנמק במעם אחד בהסכמת היושב-ראש.

היו"ר י. ישעיהו:

השר יאמר ליושב-ראש שהוא רוצה להציע לגבי שתי מן ההצעות ועל היושב-ראש להסכים לכך או לא.

צ. צימרמן:

מה הכלל?

י. בחושן:

של חבר-הכנסת צימרמן

נראית לי ההצעה/שנהפוך סעיף זה ובקבע כלל שאם מהות הנושאים שונה - ינמק את כל ההצעות ביחד, אלא שרשאי הוא לבקש להפריד. אם היושב-ראש נתן הסכמתו לכך - יפריד, אם היושב-ראש לא נתן הסכמתו - לא יפריד.

היו"ר י. ישעיהו:

אני נוטה לקבל גירסה זו.

מ. ביבי:

אני מתנגד ורוצה לרשום הסתייגות.

היו"ר י. ישעיהו:

רק לאחר שסיכומי הוועדה מונחים על שולחן הכנסת מגישים חברי הכנסת את השגותיהם. ההשגות יחזרו לוועדה לבירור ולהצבעה ומן הוועדה הן יבואו למליאה בתור הסתייגויות.

חבר-הכנסת ביבי עמד על נקודה אחת בסעיף זה וה' שבמקום "או על חלק מהן" יבוא "או בנפרד על כל אחת מהן". מר שר מציע שיהיו כתוב "על ההצעות כולן או בנפרד על כל אחת מהן או על חלק מהן".

הוחלט: לקבל את הצעת מר שר.

הוחלט:

לאשר את הקטע שיבוא לאחר סעיף 71 בכפוף להצעת חבר הכנסת צימרמן לפיה הכלל הוא כי כאשר מהות הנושאים שונה על חבר הממשלה וכן חבר-הכנסת לבסוף את הצעתו במעמד אחד על ההצעות כולן, אך רשאי הוא לבקש מהיושב-ראש לבסוף את הצעתו בנפרד על כל אחת מהן או על חלק מהן, והיושב-ראש יכריע. (נוסח לסעיף זה יבוא).

במקום סעיף 71:

היו"ר י. ישעיהו:

ההצעה לפיה יכול חבר-הכנסת המציע, כאשר הוא מציע לדון בהצעה בסדר היום, להציע סינייה ובייה אלטרנטיבית להעביר את הנושא לוועדה, סוגרת לדעת את הדרך בפני האפשרות שמישהו יציע זאת. אני מציע לשקול מחדש את העניין מתי סיבות: א. על ידי כך אנחנו חוסמים את הדרך בפני חבר-הכנסת נוסף להציע להעביר את הנושא לוועדה ושמהא הנמקה. ב. יש בכך גיחוך. חבר-הכנסת נואם 10 דקות בכנסת ודורש מן הכנסת לדון בהצעתו ולאחר מכן הוא בא ואומר כי אם אין הכנסת רוצה בכך הוא מציע להעביר את הנושא לוועדה. אם הוא עושה זאת בסוף, מאין ברירה, זה נראה סביר יותר וסעיף זה בא באמת לתת אפשרות זו.

מ. ביבי:

הייתי מבקש לדחות את ההצבעה בעניין זה.

מ. גמלי:

בסעיף זה במקום "סי שיציע" צריך לבוא "סי שהציע".

היו"ר י. ישעיהו:

בשמיך את הסעיף כולו לעיון נוסף.

סעיף 71:

הוחלט: לאשר את הסעיף בכפוף לתיקון הבא: במקום "החליטה הכנסת לכלול את ההצעה" יבוא "החליטה הכנסת לכלול בסדר יומה את ההצעה".